

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 170

Maribor, torek 29. julija 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Potres vedno bliže . . .

15.000 ŽRTEV V ITALIJI. — NOVI SUNKI OKOLI NAPULJA. — POTRES NA KOROŠKEM IN SOLNOGRAŠKEM. — CIKLON V ŠLEZIJI.

CELOVEC, 29. julija. Preteklo noč so v Celovcu in okolici ponovno čutili lažji potres. Sunki so bili kratkotrajni in so se ponavljali v kratkih presledkih z vedno manjšo silo. Potres ni povzročil nobene škode.

SOLNOGRAD, 29. julija. Davi ob 0.40 je bil tu zabeležen kratek precej močan potresni sunek, ki ga je spremljalo votlo podzemsko grmenje. Ob 1.48 je sledil drugi silnejši sunek. Potres ni napravil nobene škode.

LIEGNITZ, 29. julija. Mesto Jauer je razdejal sinoči strahovit ciklon. V polure je vihar razknil vse strehe, poruval v mestu in okolici vse drevje in ni pustil celega niti enega brzojavnega droga. — Burja je bila tako močna, da je razbila vse šipe tudi pri zaprtih oknih in trgovskih izlozibah. Ubilih je troje oseb, 16 je poškodovanih, 50 pa jih pogrešajo. Neko delavsko barako je vihar dvignil s stenovalci vred v zrak in vse skupaj treščil ob tla, tako da je bilo vse razbito, ljudje pa mrtvi.

LONDON, 29. julija. Poseben poročevalec uglednega in resnega lista »Daily Herald«, ki je prepotoval vse potresno ozemlje južne Italije, naglašja v svojem poročilu, da je število mrtvih neprimerljivo večje kakor pa se uradno ugotavlja. Po njegovem prepričanju, ki si ga je ustvaril po natančnem pregledu prizade-

lih krajev in po zaslišanju prebivalstva na licu mesta, znaša skupno število mrtvih nad 15.000. Izrečno povdarja poročevalec, da to število nikakor ni pretirano in se kvečjemu sme popraviti navzgor. Oficijelno priznana števila smrtnih žrtev, ki se označuje s 3000, se nanaša le na trupla, ki so jih izkopali izpod ruševin. Na ozemlju 30 štirijaških milj je še vedno do 70 odstotkov žrtev neizkopanih. Italijanska oblastva si prizadevajo, pravi »Daily Herald«, da bi prikrila pravo stanje, ki je daleko obupnejše kakor pa javljajo iz italijanskih krogov. Italija se boji, da bi objavljanje stvarnih poročil škodilo tujskemu prometu. Vključ temu pa tuji trumoma zapuščajo italijanska letovišča in se selijo v francoske in jugoslovenske obmorske kraje.

NAPULJ, 29. julija. Nocoj so v potresnem ozemlju zabeležili nove precej močne potresne sunke. Med obupanim prebivalstvom, ki prebiva po večini še vedno na prostem, je zavladala velika panika. Včeraj ves dan in tudi danes pokopavajo v skupne grobove stotere žrtve potresa.

RIM, 29. julija. Italijanska vlada je dala za podporo prebivalstva v potresnem ozemlju sto tisoč lir. Danes popoldne bo seja ministrskega sveta, na kateri bo vlada sklepala o učinkovitejši pomoči prizadetim krajem.

Čehoslovaki proti Zeileisu

PRAGA, 29. julija. Ministrstvo narodnega zdravja je izdalo vsem deželnim vladam razpis, naj v bodoče ne izdajajo več dovoljenj za ustanavljanje Zeileisovih zavodov. Glede obstoječih zavodov si pridržuje ministrstvo nadalnje odločitve. Oni zdravniki, ki se poslužujejo Zeileisove metode, naj odgovarjajo svoji vesti in zdravniškim zbornicam; vse dotlej pa, dokler ta metoda ne bo znanstveno priznana, je vlada ne bo pospeševala niti dopuščala.

Češkoslovaška »Miss Jadran« na Jadranu.

Češkoslovaška »miss Jadran«, gospodinja Jarmila Čihakova iz Prage, je te dni po enotedenskem bivanju na Rabu odšla v idilično letovišče Sutivana na otoku Braču, kamor jo je povabil hotel »Vesna«. Hotelir Franc Lukšič, predsednik »Jadranske Strazhe«, je njej na čast priredil večerjo, katere so se udeležili tudi kopališki gostje, med njimi češki skladatelj Oskar Nedbal, ki je napil razcvitu češkoslovaške turisticke na Jadranu, igralec Zvonimir Rogoz in drugi. Iz Sutivana je šla »miss Jadran« v Split, kjer jo je pristrčno sprejel osrednji odbor »Jadranske Strazhe« in ji priredil svečano večerjo v hotelu »Slavija«.

liko izplača s postopno amortizacijo, eventualno tako, da država odstopi svoj delež pri dobičku Narodne banke.

Stabilizacija dinarja se mora izvršiti na podlagi današnjega borznega tečaja dinarja, ki odgovarja zbirnemu tečaju jugoslovenskega gospodarstva.

Agrarna konferenca Male antante se bo sestala 30. t. m. v Sinaji. Podlaga razpravam na konferenci bo spomenica zunanega ministra dr. Marinkovića o gospodarskem sodelovanju agrarnih in industrijskih držav. Našo državo bodo na konferenci zastopali ministri dr. Kumanudi, Demetrović, dr. Frangeš in dr. Šibenik, ki so že odpotovali v Sinajo.

Zbirka kart »Študijske knjižnice«.

Knjižnica zbira generalne kakor specialne karte prejšnje avstro-ogrske države. Da se zbirka čimdalje spopolni, prosimo vse one, kateri še s takimi razpolagajo ter so jim odveč, naj jih blagovolijo podariti našemu zavodu. — Ravnateljstvo.

Z nožem in kolom

sta na marješko nedeljo, dne 20. t. m. pri Sv. Marjeti ob Pesnici, kjer že mnoga leta kaj tacega ne zaznamujemo, obdelala mladenič Ketiš iz Sv. Jakoba v Sl. gor. in Lorber iz Sv. Jurja v Sl. gor., domačega fanta Jožefa Knežla, katerega so radi težkih ran še isti dan morali nezvestnega prepeljati v mariborsko bolnico. Kako je došlo do tega gnusnega klanja, bo pokazala sodna preiskava. Napadalca, ki sta malo prej že oklofutala viničarja Zormana, se baje izgovarjata na pijanost, katera pa ju bo po novem kaz. zakonu še huje pahnila v kazen. Marječani brez izjeme pa so osupnjeni nad tem napadom, tolaži jih le dejstvo, da napadalci niso domačini.

Pobalinstvo na Pristanu.

Zopet beležimo nov slučaj surovo sti pristaniške mladine. Neki pobalin je zalučal v glavo 11letne deklice Matilde Kosec kamen ter jo občutno ranil. Dekletu so na reševalni postaji nudili prvo pomoč ter jo odpremili v domačo oskrbo.

Sila mirno življenje

je ugotovila policija v našem mestu poslednjih 24 ur. Deloma je temu vzrok visoki datum deloma pa menda tudi neprijetna jugozapadna sapa, ki vleče že nekaj dni in drži Mariborčane v nekem nemarnem razpoloženju. — Gostje hotela Graf se niso pomnožili niti za enega, pa tudi policijske prijave ne vedo povedati nič kaj posebnega. Če zapišemo, da so si zabeležili stražniki radi neprevide vnožnje dve osebi, zbog kolesarenja po prepovedanih ulicah in potih dve osebi, zaradi zapiranja trgovin, dve osebi radi kršenja avtomobilskih predpisov, dva vozača zaradi razgrajanja in kopanja na prepovedanem mestu po erega grešnika — smo že izčrpali današnje policijsko izvestje.

Nezgodna mariborskega podjetnika

Znani mariborski mizarški podjetnik Štefan Koter v Mlinski ulici, se je po opravih mudil sinoči v Bresternici. Vozil se je s kolesom. Blizu graščine »Viltovž« je tako nesrečno padel, da si je zvil levo nogo v členku. Takoj pozvano moštvo reševalne postaje je ponesrečenca odpremilo v domačo oskrbo.

Surov najemnik.

Na znanega 72letnega pobrežkega posestnika in veseljaka Ivana Krepeka se je spravil njegov najemnik s kosom železa ter ga zdelal tako, da so ga morali težko ranjenega prepeljati v bolnico. Z ozirom na izredno krepko zdravje napadenega orjaka, je upati, da bo kljub svoji visoki starosti okrevl. Najemnika-napadalca so zaprli.

Splitski dnevnik »Nova doba« jo je pozdravil v posebnem članku in objavil njeno sliko. Gdčna Jarmila je navdušena nad krasotami jugoslovenske rivijere in nad pristrčnimi sprejemi, ki jih je bila povsod deležna.

Obisk Rogaške Slatine.

Imenik gostov zdravilišča Rogaške Slatine izkazuje letos do 8. jul. 1937 gostov in pasantov, v času od 9. do 17. jul. pa 748, skupno torej do 17. jul. 3685.

5. mednarodni kongres za moralno vzgojo

se bo vršil od 23. do 28. sept. t. l. v Parizu na Sorboni.

Ali je res Maribor najcenejše mesto?

Na merodajnih mestih v Beogradu zavrnejo vsako deputacijo mariborskih upokojencev s stereotipnim odgovorom, da v Mariboru itak lahko živijo, češ, da je Maribor najcenejše mesto. Pa poglejmo cene Maribora in Zagreba. »Jutranji list« od 11. tm. objavlja, da so najcenejše stvari v Zagrebu: sveža slanina Din 15, (v Mariboru istega dne Din 20), suha slanina Din 16, (v Mariboru Din 22), cesarsko meso Din 18, (v Mariboru Din 26), mast Din 18 (v Mariboru Din 24). Pa še naj kdo reče, da v Mariboru najceneje živimo!

Grdobila brez primere.

Neverjeten primer surovosti se je pripetil v Radvanju. 42letni viničar Miha Vrtič je svojemu sinu povedal par ostrih očetovskih svaril. To je »prezgodaj razvitega« fanta tako razkačilo, da je liki razbojnik počakal v temi svojega očeta ter ga pretolkel s kolom po glavi. Imel pa je fant še pomočnika, ki je dogovorno prežal na očeta iz zasede. Poba so zaprli, očeta pa odpeljali v bolnico. Poškodbe so resne narave.

Švicarski listi o stanju jugoslovenskega gospodarstva

Te dni je ugledni švicarski list »Pax« v Ženevi objavil podrobno poročilo o stabilizaciji dinarja, ki jo namerava izvesti jugoslovenska vlada v najkrajšem času. List povdarja, da bi bila Jugoslavija to stabilizacijo že davno izvedla, da ni bilo ovir radi vprašanja predvojnih in vojnih dolgov. Sprva — pravi »Pax« — je vladalo v Beogradu mišljenje, da je stabilizacija brez zunanjega posojila nemogoča. Danes pa je položaj tak, da bo stabilizacija mogoča brez pomoči od zunaj, izključno z narodnimi sredstvi. Jugoslovenska vlada razpolaga v to svrhu z zadostno količino zlata, da lahko v slučaju potrebe krije vsa zunanja plačila. List analizira zlate rezerve v Jugoslaviji in zaključuje, da razpolaga Narodna banka z zlato rezervo v iznosu 1 milijarde 100 milijonov papirnatih ali 96.700.000 zlatih dinarjev in izven tega še z 17 milijoni srebrnih dinarjev. Izven tega pa ima Narodna banka v svoji blagajni še za milijardo in 800.000 tujih zlatih deviz, tako da razpolaga z zlato podlago skoro 3 milijard dinarjev. Devalorizacija dinarja bi torej nastopila samo v slučaju, če bi Narodna banka izčrpala vse svoje zlate zaloge.

Danes je glasom poročila »Pax« v Jugoslaviji v prometu za pet milijard 300 milijonov dinarjev papirnatih dinarjev. Kritje znaša torej 55%. Nadpolovično kritje papirnatega denarja z zlatimi rezervami pa se v finančnih krogih smatra kot zelo solidno, zlasti še, če pomislimo, da so emisijske banke pred vojno smatrale zadostnim kritje 33%, in češkoslovaški stabilizacijski zakon celo določa samo 25%no kritje. Potemtakem razpolaga Jugoslavija s popolnoma zadostnim zlatim kritjem in s te strani ni nobene zapreke za stabilizacijo dinarja.

Že leta 1928. se je v finančnih krogih govorilo o stabilizaciji dinarja. Toda takrat je zlata rezerva znašala še samo 800 milijonov dinarjev. Zato so takratne vlade mislile na zunanje posojilo v iznosu 4 milijonov funtov, čemur bi se zlate rezerve zvišale na milijardo 800 milijonov dinarjev. Ker je Narodna banka s svojo finančno politiko sama povečala zlato zalogo na zadostno višino, zunanje posojilo ni treba. Položaj je danes tako ugoden, da bi samo nekoliko zaporednih slabih žetev, ki bi oslabilo jugoslovensko trgovsko bilanco, moglo uplivati na tečaj dinarja. Pa tudi v tem slučaju bi Jugoslavija lahko dobila posojilo za zaščito tečaja dinarja, če bi se izkazala taka potreba.

»Pax« zaključuje, da je sedaj ugoden trenutek za stabilizacijo dinarja. Trebalo bi samo še likvidirati dolg države pri Narodni banki v iznosu 4 milijard dinarjev. Pa tudi to ni nikakšna zapreka in težava, ker se ta dolg la-

Sv. Bolfenk — moder mož

ALI BO DOČAKAL POHORSKO VZPENJAČO?

Sv. Bolfenk je bil brez dvoma velik, moder mož. Velikopotezno in modro je vzgajal svojega učenca; koreninice vsega slabega, ki jih je našel v mlademu srcu, je polagoma in rahlo znal izruti, da so sčasom domala popolnoma izginile. Kar pa je bilo v njem že od doma in rojstva dobrega in plemenitega, je znal modri učitelj tako negovati in gojiti, da je kmalu močno preobvladalo vse slabe, sicer prirojene elemente. Modrega pa se je pokazal še prav posebej potem, ko so njegovemu učencu, Sv. Arehu, sredi vzhodnega pohorskega grebena bili postavili v znatni višini 1249 m lepo cerkev, ki je hitro postala zatočišče in pribežališče za mnogobrojne grešnike iz vseh strani. Tedaj si je namreč domislil, da si sam zgradi, ko so ga že bili imenovali za svetnika, sebi in svoji slavi primerno cerkev, da tako tudi po smrti ne zaostane za svojim slavnim učencem. Mesto, ki si ga je bil zbral za svoje posmrtno bivališče na vzhodnem Pohorju, je stalo tik nad Pekrami in njegovimi zapeljivimi vinogradi na prepadačem, strmim severnem gorskem pobočju 1047 m visoko, sredi starih, neprodornih šum, kjer so v onih davnih časih še gospodarili risi, medvedje in volkovi. Kajpada je bil — dasi moder mož — v škripcih, kako naj težavno delo izvrši. Tu mu prišlo domisljiva naših iznajdljivih in navdanih Pohorcev na pomoč. Pripovedujejo namreč, da se je Bolfenk, kakor je bil svet, vendar v dosego svojega namena zvezal s poglavarjem vseh hudodelcev. Ta mu obljubi, da mu postavi cerkev v eni sami noči; toda duša prvega romarja, ki bo prestopil prag novozgrajene cerkve, mora biti njegova. Pohorci ne vedo povedati, je-li ta hudi pogoj Sv. Bolfenka tudi hudo bolel; pogodba pa je bila vseeno sklenjena in cerkev sv. Bolfenku na čast v eni noči zgrajena. Kmalu prestopi cerkveni prag prvi romar: volk z ugrabljeno ovco v gobcu. Tedaj reče Sv. Bolfenk k poglavarju hudobcev: »Volk, prvi romar, je tvoj; ovca pa je moja!« V trenutku pridrve vsi hudobci na mesto in raztrgajo volka, da za njihovega poglavarja ne preostane niti dlake več. Opeharjen in razljučen se zakadi poglavar hudobcev v cerkveni ogel, da nastane v njem velika luknja, ki jo še dandanes lahko vidiš. Sv. Bolfenk pa zadovoljen odide s svojo ovco in je vesel cerkvice, ki mu jo je bil zgradil poglavar hudobcev, ne da bi bil za to delo prejel tudi zaželjeno in pričakovano človeško dušo, dušo prvega romarja.

Od tedaj se je pri mariborskem Sv. Bolfenku že mnogo spremenilo, več kot pri onem, ki ima svoje zavetišče v gozdovih pod Veliko Kopo. Tamkaj namreč, 942 m nad morjem, še stoji njegova cer-

kvice; ob določenih dneh v letu tamkaj še berejo sv. mašo in k procesiji, ki gre okoli cerkvice in starodavno lipe mimo logarjeve kočice po zelenem, pisanem travniku, se vsako leto zbere ves pisani svet pohorskih očakov in žen, fantov in deklet. Pri mariborskem pa je vse to minilo.

In vendar je mariborski Sv. Bolfenk ostal, kar je bil, — moder mož. Z jasnim razumom in hitrim pogledom motri s svojega dominantnega razgledišča, ki mu odpira prekrasni svet mariborske pokrajine, vse, kar se godi in govori tam spodaj v tej prelepi okolici. V svoji modrosti gre s svetom naprej. Z dopadanjem gleda v temnih nočeh živordeče luči, ki razsvetlujejo Falsko elektrarno; dim, ki se dviga v jasnih dneh, peklenski ogenj, ki žari v črni noči iz Ruske tovarne za dušik in karbid, ga niti ne duši, niti ne moti. Živahno življenje in vrvenje, novo in zato tem bolj zanimivo, ki vlada že nekaj časa sredi deroče Drave na Mariborskem otoku, je njegovo veselje, pomladanski solnčni žarek v lepo jesen njegovih lepih dni.

Moder je in v svoji modrosti čaka in čaka, dokler ne dočaka onega lepega dne, ki ga v mislih in sanjah svojih gleda že leta in leta. Svet je postal prebrisan in dobro ve, da ni več poglavarjev in hudobcev, ki bi v eni sami noči potegnili skoz prazni zrak močne vrvi, ki bi nosile in prevažale v udobnih vozičkih ljudi in pobožne romarje k njemu v te zračne višine. Ozira se na slovito Grlico na Koroškem, ki je po taki vzpenjači že davno zvezana z zelenimi bregovi Osojskega jezera; ozira se na številne druge in enake naprave, ki vozijo ljudi v še višje višave, in si pravi, da dobro delo sicer počasi dozoreva, končno pa le dozori. Dobro pozna vse one, ki iz podedovane zavisti mrzijo vsak napredek, ki ga more zaznamovati v svojem desetletnem razvoju jugoslovanski Maribor; ve, da bi ti ljudje, ki se sredi njegovega okraja reče in bogate, raje videli, da raste po mariborskih cestah in ulicah trava in plevel, nego da se vinorodne Pekrske gorice in slovenska vas Hrastje zvežejo po vzpenjači z njegovim starodavnim in slavnim razglediščem. Toda on se od dne do dne z večjim veseljem, z večjim pričakovanjem in z vedno večjo samozvestjo ozira doli na mesto Maribor in na Dravo, ki je dala ime slovenski banovini, v pričanju in spoznanju, da sede i v mestni hiši v Mariboru i pri banski upravi v Ljubljani še drugi, vplivnejši — modri možje, ki znajo tudi delati in kakor on vzgajati, dokler ne zraste iz dobrih nauk in nesebičnih naporov novo, moderno delo — Pohorska vzpenjača.

Dr. Fr. Mišic.

Drobiž s Tezna

Občinska seja. V domovinsko zvezo sta bila sprejeta gostilničar g. Pulko in obč. tajnik g. Aprisnig. Učitelstvu se izplača stanarina in kurivo, veroučitelju na grada za pouk in potnina. Za izplačilo se je posebno zavzel obč. svetnik g. Jagrovič.

Stavbeno gibanje. Na zahodni strani železniške proge blizu vodovoda so dovršene nove enodružinske hišice. Stavbeno dovoljenje je dobil tudi vratar tovarne »Teksta« g. Cotič.

Društveno gibanje. V nedeljo so priredili kolesarji svojo prvo dirko. Veliko zanimanje je privedlo na cilj mnogo domačinov in drugih prijateljev kolesarskega športa iz Maribora. Izmed moških je prispel prvi na cilj g. Cotič, prvo nagrado tekmovalk pa je prejela gđ. Felič Heda. Živahno je bilo nato na veselici pri Feliču, kjer so se veselili kolesarji svojih prvih lepih uspehov. Čast odboru, ki je vodil vse priprave brezhibno. Tudi nesreč ni bilo. — »Zvon« pripravlja za avgust veliko vrtno veselico v gostilni Očko.

Aretacija inozemca. Veliko senzacijo med občani in splošno zadovoljstvo med delavstvom tovarne »Teksta« je povzročila aretacija tekstilnega mojstra g. Hofmana v trenutku, ko je hotel nastopiti svoj dopust. Vzrok aretaciji so žaljivi izrazi o naši državi, kar bo ugotovila preiskava. Kakor izvemo od raznih zanesljivih prič, je bil imenovan hud nasprotnik vsega, kar diši po naši, le naš denar mu jugal. Skrajni čas, da se take ljudi odstrani iz naših tovarn. Komur diši naš kruh, naj spoštuje, kar je naše. F. L.-r.

Iz mestne občine.

Seja mestnega sveta bo v četrtek, dne 31. t. m., seja občinskega odbora pa v torek 5. avg.

Povratak dece iz počitniške kolonije pri Sv. Martinu na Pohorju.

Deca počitniške kolonije pri Sv. Martinu na Pohorju se vrne v sredo, dne 30. t. m. v Maribor. Otroci, ki jih je mestni magistrat izbral, se vrnejo z avtobusom ob 9. uri, ostali pa z vlakom ob 11. 1/2 uri. Stariši naj jih pričakujejo tega dne pred dečjim domom v Strossmajerjevi ulici 26 odnosno na glavnem kolodvoru.

Pritožbe z Mariborskega otoka.

Ker smatramo, da je v interesu stvari in mesta, da se na eni strani propagira obisk našega novega modernega kopališča, na drugi strani pa tudi opozarja na nedostatke, smo v zadnji smeri objavili že tudi večje število pritožb, tako glede naprav samih, kakor glede postopanja uslužbencev, restavracije itd. Prejeli smo zadnje dni ponovno razne pritožbe. Ker smatramo za primerno, da zadevne pritožbe in predloge obravnavajo nemudoma pristojni činitelji, bomo odslej vse došle nam pritožbe takoj javili na pristojna mesta.

Smrtna kosa.

Včeraj je umrla v Mariboru v 68. letu starosti gospa Elizabeta Lešnik, vdova višjega davčnega upravitelja, mati deželosodnega svetnika g. dr. Alojzija Lešnika ter dveh hčerk, poštne uradnice in učiteljice. Že pokojnim možem, ki je bil zaveden narodnjak, sta bila znana v vseh narodnih krogih. Pogreb bo jutri ob 15.30 iz kapele mestnega na frančiškansko pokopališče. Bodi blagi ženi časten spomin, preostalim pa naše sožalje! — V Ormožu je umrla danes zjutraj pri svojih sorodnikih po dolgi in težki bolezni gđca Angela P o d g o r e l e c, v starosti 28 let. Bila je dolga leta po prevratu zelo znana šivilja v Mariboru. — Danes je umrla na Aleksandrovi cesti 74 šivilja 21letna Ema K o z a k; pogreb bo v četrtek ob pol petih iz mrtvašnice na mestno pokopališče. — V Aškerčevi ulici 22 je preminula včeraj 82letna zasebnica Marija B l u m; pogreb bo v četrtek ob 16. na mestno pokopališče. — V nedeljo je v splošni bolnici preminula 24 letna dekla Marija H a j n ž i č; pogreb bo danes ob 17.45 na Magdalensko pokopališče. — Danes je v splošni bolnici umrl 73letni mizar Aloiz S e r n e c; pogreb bo v četrtek ob 17. na Magdalensko pokopališče.

Iz poštne službe.

K pošti Celje je premeščen Srečko Stavec, uradnik pošte Maribor II, k pošti Murska Sobota pa Marija Redjič, uradnica pošte Prilep.

Za sodnega podporačnika

v rezervi sta napravila izpit gg. dr. Milan Šijanec iz Maribora in dipl. iur. Franjo Krulc iz Slov. Bistrice. Čestitamo!

Na zborovanju Zveze obrtnih društev v Celju

minulo nedeljo, na katerem se je obširno in temeljito razpravljalo o položaju obrtništva in so bile sprejete razne zahteve, zlasti glede ustanovitve podružnice državne obrtne banke v Ljubljani ter glede potrebnih remediumov v Trg. obrtni zbornici, je bilo izvoljeno novo vodstvo Zveze pod predsedstvom sodarskega mojstra gosp. Jerneja Golčarja iz Celja. Znani pijonar obrtniškega gibanja gosp. Jakob Zadravec iz Središča je bil v priznanje velikih zaslug za obrtništvo z velikim navdušenjem izvoljen častnim predsednikom Zveze obrtnih društev dravske banovine.

Darilo.

Prva jugoslovanska metalurgična industrija »Kovina« d. d. je darovala Prostovoljnemu gasilnemu društvu mariborskemu za požrtvovalno gašenje požara v tovarni na Teznu dne 12. junija znatno vsoto od Din 2000.—. — Najtoplejša hvala! Komanda.

Borza dela v Mariboru.

Od 20. do 26. julija je iskalo dela 159 oseb, t. j. 91 moških in 68 žensk, službenost je bilo 114 prostih; delo je dobilo 66 moških in 52 žensk, tedaj 118 oseb, odpotovali so 3, odpadlo jih je 41 in 545 jih je ostalo koncem tedna še v evidenci. Od 1. januarja do 26. julija pa je dela iskalo 3005 moških in 1579 žensk, službenih mest je bilo 3494 prostih, 2459 oseb t. j. 1336 moških in 1123 žensk je dobilo delo, 278 jih je odpotovalo, 1302 pa odpadlo.

Potreba počitniških prenočišč.

Predvčerajšnjim se je pripeljalo v Maribor več češkoslovanskih Sokolov-kolesarjev, ki hočejo prepotovati Jugoslavijo na kolesih. V Mariboru so povpraševali, če bi lahko prenočili v Sokolskem domu, ker imajo na Češkoslovanskem vsi večji kraji za člane Sokolov pripravljena prenočišča po sokolskih domih, kjer lahko v počitnicah in tudi sicer Sokoli za primerno nizko odškodnino udobno, čeprav skromno prenočujejo v snažnih lokalah. Žal Maribor češkimi Sokolom ne skromne usluge ni mogel nuditi. Podobni slučaj se pa neprestano ponavljajo in bi bilo res že želeli, da bi imel tudi Maribor vsaj ob počitnicah bodisi pod okriljem Sokola ali občine pripravljena prenočišča za razne ekspedicije slovanskih narodov, ki se v obmejnem Mariboru vedno bolj množe.

V kavarni »Astorijska«

nastopa že par dni ob večerih skupina članov zagrebškega Narodnega gledališča in prireja vesele večere, ki so doslej že tri večere napolnili obsežni kavarniški vrt in se vsi razvili v veselo razpoloženje občinstva. Priljubljene so pevske točke gg. Vlahije Paljetaka in Aleksandra Cvetkovića ter ge Margite Dubojić, bodisi posamezno bodisi v duetih. Salve smeja izziva igralec g. Cilić s svojimi originalnimi komičnimi nastopi. Zlasti pa so privlačne zabavne enodejanske šale. Mariborska publika mora vsakakor biti hvaležna podjetnemu g. Streharju, ki nam je preskrbel za pasje dneve prijetno zabavo. Čujemo, da nastopa skupina še danes in jutri.

Tekmovanje naših kolesarjev na Hrvaškem.

V nedeljo, dne 27. VII. se je vršila v Petrijancu pri Varaždinu, kolesarska dirka, katero je priredil tamošnji kolesarski klub »Drava«. Izven konkurence sta tekmovala tudi dva Ormožana. Proga je bila dolga 30 km in je vodila iz Petrijanca preko Strmca. Ormožan in Križovljan nazaj v Petrijanec. Zmagal je Ormožan Pavličič Matija v izbornem času 43 minut. Sledil mu je Ormožan Cinko Vinko v času 45'40". Tretji je bil Škrinjar Josip iz Petrijanca v času 48'. Prvi je vozil s hitrostjo 42 km, drugi s hitrostjo 39 km, kar je vsekakor, vključno ravni progi, lep rezultat.

Mariborski in dnevi drobiž

Zlet slovenskih avtomobilistov na Koroško

Mariborska in ljubljanska sekcija avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije sta priredili v soboto in nedeljo lepo uspeli izlet preko Koroške. Prijetne družabne prireditve v svrhu gojitve prijateljskih stikov med članstvom obeh sekcij se je udeležilo 12 avtomobilov iz Maribora in 18 iz Ljubljane, z obema predsednikoma sekcij g. Pinterjem in g. Praprotnikom. Mariborčani so odpotovali v soboto popoldne ter prispeli zvečer po lepi vožnji preko Dravograda in Celovca do Poreča ob Vrbskem jezeru. Tu sta pozdravila mariborske, in ljubljanske izletnike, ki so prihajali vsak s svoje strani, na terasi hotela Werzer naš generalni konzul iz Celovca dr. Niko Milošević in konzul dr. Koser, naš rojak iz Ptuja. Skupne večerje v zelo okusno prirejeni dvorani se je udeležilo okrog sto oseb, med njimi tudi generalni konzul, konzul in baron Born s soprogami. Pozdravni govor je imel predsednik ljubljanske sekcije in podpredsednik centrale avtomobilskega kluba g. Praprotnik.

V nedeljo dopoldne so odhajali iz-

letniki v skupinah proti Beljaku. Avtomobile so pustili v Annenheimu ob Osojskem jezeru ter se povzpeli z žično vzpenjačo na prekrasno Kanzelhöhe, 1471 m nad morjem. Gorska železnica je dovolila gostom 20 odst. popust. Razgled z vrha je bil neprimer no krasen. Mogočno so se bliščali v poletnem solncu Mangart, Jalovec, Mojstrovka, Škratica, Stol, Obir in še celo naš čuvar Triglav se je pokazal tu in tam. Prav tako diven je bil pogled na Osojsko, Vrbsko in Baško jezero. Po skupnem kosilu v prostorih Berghotela so se odpeljali ljubljanci preko Podkorenskega sedla v Kranjsko goro, glavni del mariborskih izletnikov pa preko Beljaka skozi Rožno dolino na Borovlje, Žitaro vas, Velikovec in preko Labuda, torej preko čisto slovenskega ozemlja Koroške domov. V Rožu so se Mariborčani na raznih krajih ustavili in se razgovarjali z našimi dragimi koroškimi brati in sestrami v naši ljubi materinščini.

Vrnili so se naši izletniki v Maribor v nedeljo zvečer krog enajstih. Na vsej krog 400 km dolgi poti niso imeli niti najmanjše nezgode ali neprilike.

Razvoj kirurgije

RAZNE METODE V ZDRAVLJENJU KOSTNIH PRELOMOV.

Svetovna vojna, ki je povzročila človeštvu mnogo zlega, je bila za medicino vir dragocenih novih izkustev. Ne moremo prezreti izkustev, pridobljenih v tej dobi, s katerimi lahko pomagamo bolnim ranjenim. Med te nove pridobitve spada izgraditev moderne kirurške tehnike v zdravljenju fraktur (prelom kosti!).

Po vsem svetu se poslužujejo, od konca prejšnjega stoletja, Röntgenovih žarkov, ki nam pri zdravljenju prelomov ne olahkočajo samo diagnozo, temveč nam tudi kažejo, kako čisti so nepopolno ozdravljeni slučaji, ki so bili zdravljeni po nedovršenih metodah. V prejšnjih časih so zdravili skoraj vsak prelom s fiksiranjem zavojem (Sadrov zavoj). Pokazalo pa se je, da tak zavoj za zdravljenje mnogih fraktur ne zadostuje. Pojavilo se je več metod, ki skušajo staro izboljšati.

Nemški kirurg Bandenhauer je ustvaril metodo zdravljenja z zategom, ki se jo pri trdi na zlomljeni organ in ki oddaljuje prelomljena komada enega od drugega. Istovčasno pa vpliva na pravilno zraščanje kosti. Ta ideja je baza vseh ostalih tzv. ekstenzivnih metod (čavelj, žica etc.).

Drugo osnovno metodo lečenja je iznašel Francoz Lucas-Championniere, ki pravi, da ni potrebno polagati glavno paznjo na popolno točno adaptacijo ter izravnanje kosti, temveč predvsem paziti, da bo mogel zlomljeni organ zopet dobro funkcionirati. To dosežemo z masažo in hitro mobilizacijo zlomljenega uda. Zato naredimo samo za kratko dobo, nato

pa skušamo z masažo vrniti mišicam moči.

Tretjo metodo je uvedel Anglež Lanea. Potom operacije lahko zlomljeno kost izravnamo brez pogreške in jo obdržimo trajno v tem dobrem položaju z žrebli, vijaki ali kovinastimi ploščicami itd. Kovina, ki smo jo pritrdili na kost, lahko ostane v udu leta in leta, brez vsake neprijetnosti za življenje dotičnika. Če bi se pa pojavile tekom časa kake neprijetnosti, lahko kovino iz ozdravljene kosti odstranimo.

Med vojno so uporabljali za zdravljenje prelomov mnogo več ali manj dobrih aparatov. Izkonstruirali so ogromno številno najrazličnejših instrumentov. Kmalu se je pa pokazalo, da jih je malo, ki so primerni za zdravljenje. Razen zavoja za fiksacijo so ostale v uporabi samo zgoraj omenjene tri metode. Naravno je, da se te izpopolnjujejo in je zlasti operativna metoda dosegla visoko stopnjo dovršenosti. Pri zdravljenju prelomov je glavno dognati, katero izmed teh treh metod je treba uporabiti za dotični slučaj. Vsak prelom zahteva namreč individualnega zdravljenja, ki ga odredi zdravnik specialista.

Uspehi teh metod so občudovanja vredni. Pacienti, po ozdravljenju, vršijo zopet nemoteno svojo službo in se razen tega lahko bavijo s sportom (ski, tenis etc.) ravno tako kakor pred nesrečo. Lahko rečemo, da je dosegla moderna kirurgija na tem polju enega najboljših rezultatov.

Drobiž iz Pohorskih Aten

»Zdaj pa res ne pridemo iz dežja!« je vsakdanji vsklik Bistričanov. Nam še ljubi Bog ne more vstreti, kvečjemu, če bi pomagal pri delih pri kopališču. Prej smo godrnjali nad sušo, zdaj je že mo-krote preveč. Vode nam je hitro preveč. Sploh nismo navdušeni za vodo. Ni v enem studencu ni dobre vode, pa se še nekateri obregujejo nad tem, navadno »prišleki«. Vsi tisti naj si pomnijo: Voda še v čevljih ne stori dobro, kaj še v želodcu. Želodce imamo pa drugače dobre, prav pohorske, sicer ne bi toliko prenesli.

Na primer: Mariborčanom, bi se že davno obrnili želodci, če bi morali čitati napise, pri katerih se človek v samih »sch« kar zgubi, za nameček pa na koncu tri ali štiri »g«. Nič hudega! Mi se kodimo k takim napisom učiti razliko med nemško in našo abecedo, ker kar ni v naši abecedi, je gotovo v teh res im-pozantnih in »romantičnih« napisih in imenih.

Zadnje čase opažamo, da nekateri godrnjajo nad klavirji, gramofoni in radioaparati. Ali ni to zopet nesmisel? Naj igrajo, naj se producirajo, ko drugi v posteljah ležijo in nad tem »uživajo«. Mislim, da je nekaj sijajnega, če človeka tako v polsnu poščegeče: »In einer kleinen Konditorei,« ali pa: »Hallo! Hallo! Radio stazione di Roma!« V takem primeru zgrabi človeka pravo »radio-navdušenje« in če bi ga kakrat ljubi Bog uslišal, bi se vsi izumitelji teh različnih aparatov v grobih obračali in preklicevali izume.

Zadnjič se je nekdo spotikal, kakor je pač navada, nad člankom v »Večerniku«. V glavnem radi kopališča. Moja sodba bi bila: Članek je bil napisan, natiskan, prečitan in ker je izzval spotikanje, tudi razumljen, kopališče pa še ni gotovo — koncem reci in piši — julija. Tako spotikanje se mi dozdeva kakor trditev: »Železnica je hudičeva naprava!« V Bistrici ne bi pričakoval takih trditev, kdor pa to trdi, je pač blizu Lemberga doma in rodovnik je sila sumljiv. Sicer pa ima v Bistrici vsak svoj rodovnik, vsaj slišati je tako, ko ga ob štirih zjutraj naštevajo drug drugemu in prihajajo na dan imena, ki jih prirodopis živalstva ne pozna. Razumejo se pa izvršno.

Pravijo, da radio vpliva na inteligen-cio.

Čigavo delo je težje?

Oni, ki imajo za to čas in voljo, so se nedavno pečali z vprašanjem, kako se po svoji količini troši delovna sila pri posameznih poklicih. Za podlago so vzeli ono energijo, ki jo potrebuje človek, ki miruje. Napram takemu človeku se poveča energija onega, ki cepi drva, za 160 točk, pri perici za 159 točk, pri kamenolomcu za 126 točk, pri sobarici za 87, pri mizarju za 68 in čevljarju za 39 točk. Iz te statistike je videti, da je po-sel perice tako težak kakor oni drvarji in da mnoge žene doma dosti več trpijo kakor njihovi možje pri svojem poklicu.

Astronomski kongres v Budimpešti
se bo vršil od 8. do 13. avg. Že dozda-j se je prijavilo iz inozemstva nad 140 znanstvenikov, iz Nemčije, Avstrije, Danske, Švedske, Nizozemske, Poljske, Češkoslovaške, Italije, Španije itd. Kongresu bo predsedoval pred-sednik Astronomske družbe prof. Ström-gren iz Kodanja.

Praga in Berlin — dvoje mest z naj-manj analfabeti.

V Haagu so dokončali nedavno zanimivo statistiko, ki obsega število analfabetov v vseh glavnih mestih. Najmanjše število nepismenih ima Berlin (0.43%), na drugem mestu je Praga z 0.69%. Na zadnjem mestu pa je Teheran z 82.17% ljudi, ki ne znajo ne pisati ne brati.

Pivovarska industrija v Češkoslovaški
obsega danes 450 pivovarn. Produkcija je znašala v maju 1.011.000 hl napram 948.000 v aprilu. Češkoslovaška sama je konsumirala 900.000 hl, 111.000 hl se je izvozilo.

Jabolka ne pade...

Mali Périca, najmlajši potomec mesar-ja in prekajevalca Bikiča, je ob počitni-cah obiskal svojo najstarejšo sestro Ja-no, ki je baš dobila — potomca. Périca gleda zdaj otroški voziček, zdaj opremo, zdaj malega državljana in podzavestne-ga nečaka, pa zine —:

»Ti Jana, koliko pa »vaga« ta stvar?!
»Eh, danes ima tri kile in 97 dek!«
»Kaj praviš? — S prlvago vred?!«

Dota in ljubezen.

Bodoči tast (bodočemu ženinu): Torej, kakor sem že rekel, morem dati hčerki samo polovico dote.

Bodoči ženin: Ne morem popustiti, lju-bim vašo hčerko celo

POLETNA OKASIONSKA PRODAJA!

78 PLATNE
128 MODERNE BARVE
197
147 ČRNE IN V BARVAH
168 POLETNI ČEVLJI V RAZNIH BARVAH

HUMANIK

Tabor mariborskih volčičev ob Mozirju

Volčiči — kdo so to? Lord Baden-Powell, ustanovitelj skavtizma, je oskrbel svoji organizaciji tudi naraščaj, ki se imenuje »volčiči«, dečki od 7 do 11 let. Ime pa izvira iz knjige »Džungla«, ki jo je spisal veliki angleški pisatelj in prijatelj skavtizma, Kipling. Tudi mariborski steg skavtizma ima svoje volčiče, ki jih vodi samotni Hrast. Že vse leto so se mariborski volčiči veselili in pripravljali na taborenje. Njihovi vodje so jim v Savinjski dolini, pol ure pred Mozirjem, poiskali diven prostor blizu soteske, kjer tvori Savinja lepe brzice, globoke kotline in prijetne plitvine. Lep gozd obdaja taborišče in temne višave vabijo na svoje vrhove. Posebno lep je Medvedjak, a iz daljave pošilja strma Ojstrica pozdrave volčičem.

Že pet dni pred prihodom glavnega oddelka so na taborišče prispeli »Bobri«, klub mariborskih skavtov, ki so si nade-li plemenito nalogo, da pomagajo skavtskim edinicam. Postavili so volčičem šotore, ki so jih s pomočjo krajinikov, darovanih od uprave Marijinega gradu, tako izvršno opremili in uredili, da vsi nali-vi in viharji niso mogli skavtski mladini do živoga.

Volčiči s Sivim volkom kot starešino, ki so ga na svoj prvi tabor povabili iz Ljubljane, so prispeli 9. julija. Hitro so se uživali v romantično »džungelsko« atmo-sfero in junaško vzdržali močne nalive v prvem tednu taborenja. Seveda so iz-rabili vsak solnčni žarek in bela telesca so hitro zarjavela. Ko je prenehalo deže-vati, so okusili tudi prijetnosti taborne-ga ognja ob večernih urah. Poslušajo petje svojih vodij, sami zapoje zraven in prisluškujejo povesti, ki jim jih pripo-veduje Sivi volk o junaških lovcih, drz-nih raziskovalcih in požrtvovalnih skav-tih širom sveta. Ko začne ogenj pojema-ti, zadremlje marsikateri od malih, ki so zaviti v koce sedeli blizu plamenov.

Dnevi le prehitro beže in »Bobri« in drugi vodje se trudijo, da nudijo mladini v taboru kar največ morejo in da vrne-jo dečke staršem bolj zdrave in boljše kakor so prišli na tabor. Izletom, gozd-nim in drugim igram, kopanju itd. so se pridružili tudi obiski sosednjih taborov, saj tabore samo v Savinjski dolini štirje skavtski oddelki (v dravski banovini se-demnajsti!).

Mladim organizatorjem in vodjem vol-čičkega tabora je le čestitati k lepemu in uspelemu taboru, ki so ga priredili s tako skromnimi sredstvi, a nudili mladini več kakor vsaka kolonija, nastanjena v stavbah. Želeti bi bilo le, da bi imeli ne-koliko več podpore od vzgojiteljskih kro-gov, kakor tudi, da bi se mladi vzgoji-telji ljudsko-, meščansko- in srednješol-ske mladine bolj zanimali za skavtsko organizacijo, v kateri bi s svojimi vzgoj-nimi izkušnjami kot vodje neizmerno ko-ristili narodu in človeštvu. Danes ni več zadosti, da se učitelji razposlušajo samo v predpisanem šolskem času, ampak tu-di v prostem času rabi mladina požrtvo-valnih vodnikov, ki jo morejo rešiti to-liko zlega. Za to nudi skavtska organiz-a-cija toliko lepe prilike in obenem korist-ne zabave.

S. V.

Sport

Plavalno prvenstvo dravske banovine.

Rezultati nedeljskega plavalnega tek-movanja za prvenstvo dravske banovine so naslednji: Juniorji, stafeta 4×50 m prosto: 1. Primorje v času 2:11:8. Ju-niorke, štafeta 3×50 m mešano: 1. Ilir-ija v času 2:13:7. Seniorke, štafeta 3×100 m mešano: 1. Primorje 5:46.4. Seniorji, 400 m finale: 1. Turnšek (Il.) 6:40.2. Seniorji, 200 m prs-no, finale: 1. Grilc (Il.) 3:27. Juniorji, 100 m prosto, finale: 1. Wilfan (Prim.) 1:07.1. Juniorke, 100 m hrbtno, finale: 1. Prekuh (Prim.) 1:41.8. Seniorji, skoki s stolpa: 1. Kordelič 90.40. Waterpolo: Primorje 1: Ilirija 1 3:2 (1:0). Juniorska stafeta 4×50 m prosto, finale: 1. Ilirija 2:51.2. Juniorji stafeta 3×100 m, mešano, finale: 1. Pri-morje 4:16.7. Seniorke 100 m prosto, fina-le: 1. Prekuh (Prim.) 1:50.7. Seniorji 100 m prosto, finale: 1. Jenko (Il.) 1:12.7. Ju-niorke 100 m prosto, finale: 1. Lampret (Il.) 1:27.7. Juniorji 100 m prsno, finale: 1. Sturm (Prim.) 1:34.5. Seniorke 100 m hrbtno, finale: 1. Jenko (Prim.) 1:53.6. Seniorji 3×100 m, mešano, finale: 1. Ilir-ija 4:22.2. Seniorji, skoki z deske: 1. Kordelič 155.80. Waterpolo: Primorje 1: Primorje II. 3:0 (2:0); Ilirija jun.:Primorje jun. 2:1 (0:0).

Tekmovanje za pokal JNS.

V nedeljo se je odigralo prvo kolo tekem za pokal JNS. V Osijeku je Gradjanski porazil Mačvo iz Šabca 5:1; Osiješki Hajduk je zmagal v Su-botici proti S.K. Bački 4:2 (2:0); Sand iz Subotice je igral v Novem Sadu proti Radnički S.K. ter zmagal 4:1 (2:0); v Beogradu je S.K. Soko po-razil S.K. Viktorijo (Požarevac) 8:2 (3:0). V drugo kolo so se torej plasi-rali: I.S.S.K. Maribor, S.K. Ilirija, S.K. Slavija (Sisak), S.K. Masonija (Brod), S.K. Hajduk (Osijek), S.K. Gradjanski (Osijek), S.K. Sand (Subotica) in S.K. Soko (Beograd). Zmagovalci BLP in SNP še niso znani. Savez bo danes izžrebal nasprotnike za drugo kolo in jih bomo objavili jutri.

Koliko ateljejev za zvočne filme ima Evropa?

Glasom najnovejših statističnih po-datkov iz raznih evropskih dežel kon-cem leta 1929. je bilo ob tem času v celi Evropi 22 ateljejev za zvočni film, od teh 10 v Angliji, 5 v Fran-ciji, 4 v Nemčiji, 1 v Italiji, 1 na Češkoslovaškem in 1 na Španskem. Se-veda se je pa število ateljejev letos še pomnožilo, zlasti je v Nemčiji prira-slo 10 novih tonfilmskih ateljejev. Tu-di na Holandskem, na Ogrskem, v Av-striji itd. so prirasli novi ateljeji. Da-nes računajo, da je tonfilmskih atelje-jev v Evropi že nad 40.

Milijonska nagrada.

Ameriški polkovnik Easterwood, ki se mudi sedaj v Parizu, je razpisal nagra-do 625.000 frankov, to je več kot milijon li-narjev, za onega letalca, ki se na posre-či preleteti brez pristanka progo Pariz—New-York. Bogati Američan je te dni osebno posetil znana francoska letalca Costesa in Bellonte-a, ki čakata samo lepšega vremena, nakar poskusita izvr-šiti v avijonu »Vprašaj« polet v New-York.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

Seveda je Jelena poznala neoficijsko svojega plesalca, toda ko ji ga je na predidni soareji predstavil predsednik veselice odbora, ni pristavila svojemu komaj vidnemu poklonu niti besedice, da je že imela to čast.

Virtuozno je igrala damo, ki govori s tem gospodom prvikrat v življenju, kar je MUC. Jindro Pavák na vsak način bodlo. Bilo je na njej mnogo gracije, a takorekoč prejšnjo nežno naznačeno nego gizdave.

Njena roka je tako lahno ležala na njegovi lakti, da je komaj čutil njene prste, in ko je izgovarjala svoj »Prosim?«, je storila to z neskončno nežno naklonjeno glavo na desno, da je to Jindra vendar videl, čeprav se ni nanjo naravnost ozrl.

Bilo je vseeno, o čem je Jindra začel govoriti; njen jasni, vprašajoči »Prosim?« je bil vselej tak, kakor če pihne v njegov poskus, da napravi milovi mehurček konverzacije, in ko se je dotaknil znanosti, se ni več ozval »Prosim«, ampak Jelena je dvignila desno roko k malenkostni sicer, a neizrečno elegantni gesti proti skupini gospodov, ki so obdajali dvornega svetnika, in to je zadostovalo, da je papa takoj prekinil razgovor z ekstra ordinarno korifejo svoje stroke in se ji pridružil.

Vzela je svojo roko iz Jindrove pazduhe, da popravi trak reda svete Ane v gumbnici gospoda dvornega svetnika, in potem je ni več vložila na Jindrovo roko.

Potem sploh ni več izpregovorila besedice, dvorni svetnik je prišel s svežim apropos k svojemu »Očesnemu zdravilstvu« iz diskusije s svojim izrednim kolegom, in pogovor se je gibal izključno v tehniških izrazih okulistike.

Soareja je bila sploh kratka in, če bi ne bile prošle mlade dame, bi sploh ne bilo plesa razen oficijelnega, pri katerem Jindrovo naročje sploh ni čutilo Jelene; tako rezervirano je plesala gospodična dvornega svetnika, ki se je kar najbolj ogibala vsakega dotiklaja.

Potem korektno hladen poklon in konec! Gospodična se je zopet obesila na roko svojega papana. Toda ker je bila soareja podaljšana, je prišel po gospodično kolega Alojz Poniklý, ki je propadel kot protikandidat Pavákov za prvi ples.

Ples, ki ga je tesarjev Lojze otvoril z Jeleno, je bil od prvih početkov zmeden. Saj je bila tudi drznost, poskusiti ples s tole rojeno in samozvestno gracijo v kretnjah in stilu pomočnikov Lojzetovega očeta, prebogatega tesarkega mojstra.

Z Jeleno, ki je plesala z Jindro neprestano pete skupaj in sploh tako, da bi mogel med njo in plesal-

cem prelesti manjši človek, če bi se pripognil!

Res, da se je dala od Lojzka trdno objeti, toda nič ni pomagalo; če je hotel Lojzek pokazati, kako bi bil z gospodično otvoril prvi ples, je tako pošteno pogorel, da ga ni nihče zavidal.

Ne zato, ker je poskusil valček, pri katerem se bje ob tla, tega so vendar plesali z največjim uspehom celo na prvih plesnih parketih v Pragi, ampak ker se na noben način ni mogel ujemati s plesalko. Čeprav se je na vse pretege trudila, vendar je bilo videti, kakor da hoče Lojzek, seveda ne s prevelikim nasiljem, zlomiti svoji plesalki hrbet ali pa jo posaditi na neviden stol.

Ne in ne, nista se ganila z mesta! Pogled na skrajno distingvirano Jeleno v tej situaciji je postajal že mučen in Jindra se je odločil k rešilnemu činu in ga izvršil tako, kakor je to videl pri plesnih vajah.

Zaletel se je namreč z drobnimi drsajočimi koraki proti nesposobnemu paru in se s strunim poklonom ponudil, da prevzame Jeleno.

Ostrmel je ob njenem pogledu, s katerim mu je vračala njegovo uslugo!

Iz tega pogleda je blisknil gnev, da jo je oropal čara najbolj popularnega »šestaka«, v katerega jo je uvedel Lojzek, toda ker je šlo za Jindro, njenega izvoljenega prvega plesalca, ni mogla ravnati drugače, nego da je preločila svojo roko iz roke Lojzkove v roko Jindrovo.

»Kaj je toóóó?« je zamrmral Lojzek v pristnem tonu s Františka, toda priklonil se je in odcapljal ob steni v kot.

Čisto prav je imel, da je bil prizadet, kajti s tem, da je Jelena sprejela Jindrov nastop, je potrdila, da jo on kriv...

In vendar je bila ona tista, ki ga je prosila:

»Dajva plesati sechser!«

Z Jindro je plesala gospodična enkrat naokrog, potem pa je prosila, da bi jo peljal k papanu. Stori je tako, a čutil je, da si je nekaj dovolil, česar bi si ne bil smel.

Sicer pa je prišel končni prizor.

Ko se je slednjič mala družba razhajala v veži prastarega, a renomiranega hotela, v kojega dvorani so prirejali take zaokrožene prireditve, je stopil kolega Poniklý k skupini gospoda dvornega svetnika, gospodične Jelene, ki je zagnjena v svojo dragoceno kožuhovino, in MUC. Jindřicha Paváka in je nagovoril tega:

»Čuj, Nekuš! — pardon, gospod dvorni svetnik! — tega, kar si mi storil danes, tega ti vdrugič ne odpustim, in ne bil bi ti niti danes, če bi ne bilo v taki družbi...«

Izgovarjal je to invektivno s cilindrom v roki in v kar najbolj spodobnem tonu, toda bilo je na njem videti, da je od vrage...

»Kaj je, kaj je, Lojze?« ga je prekinil dvorni svetnik v tonu svoje po pravici proslule bonhomije.

»No, plesala sva skupaj, pa nama ni šlo in gospod Pavák je prišel póme,« je rekla Jelena kar najprijazneje.

»Pardon! Jaz sem obstal kakor kol brez plota,« je odvrnil Poniklý v razburjenosti, še vedno zelo prijetni.

»Prosim vas,« je rekla gospodična Jelena. »To ni nič takega med bratrancem in sestrično.«

Sorodstvo — ki ga je uvedla Jelena kot olajševalno okoliščino — nikakor ni bilo veliko in stopeni med tem bratrancem in sestrično je bilo več nadstropij, toda vendar je pojasnjevalo smelost, s katero se je vrnil Poniklý v polbožanstveno ozračje dvornega svetnika.

»No no, no, menda ne bo tako hudo!« je govoril gospod dvorni svetnik, »in kaj dela mati, je zdrava?«

»Ampak, papá!« je skočila Jelena vmes, »gospa Poniklý je že tri leta mrtva!«

»Pardon! Jaz se motim z Dolfino, njeno starejšo sestro!« se je opravičeval dvorni svetnik, ves zmeden.

Še večja zmeda pa se je pokazala na obrazu gospodične Jelene in Lojzek se je kar zviljal v zadreg, odprl usta in jih spet zaprl in ni rekel, kar je hotel:

»Saj to je moja mati!«

Sram ga je bilo in dal je duška svoji jezi proti temu, pred katerim je bil osramočen.

»Vsak od nas ima svojo rodbinsko kroniko, kaj ne, Nekuš!« je začel Poniklý, samo da bi za vsako ceno nekaj govoril in prikril svoj psihološki moment.

»Vi medicinci imate gróteskne primke med seboj!« je pripomnila Jelena, »kako že pravite gospodu Paváku?«

»Pardon, to ni primek, to je njegovo pravo ime,« je blebetal Poniklý napol nehote; vprašajoči pogled Jelene ga je takorekoč vkoval in rekel je v pojasnilo:

»Tako se je namreč imenoval gospod Pavák v ljudski šoli... po materi...« je blebetal Poniklý, »preden se mu je vrnil oče iz Indije... to so bili časi, kaj ne, Jindra, ko si bil ti načelnik bosih, jaz pa poveljnik obutih, bogve, ali se še...«

Tresk! — v tem hipu se je zlomila krasna rotanova, s srebrom okovana Jindrova palica v njegovi roki. Trdno jo je prijel z obema rokama, brž ko je čul prvič besedo »Nekuš«, jo upogibal, vedno bolj upogibal, in zdaj je počila.

Trije pogledi so se osredotočili na Jindřichu Paváku, izpod zgrbljenih obrvi pogled dvornega svetnika, ledeni Jelenin in bolščeči Lojzetov.

»Pardon — prosim, oprostite,« je rekel Jindra; zdaj je bilo na njem, da bi on ječal; »mislim, da je bolje, da sem palico zlomil, nego da bi... da bi... jo preklal!«

Dovolj je bilo, da je gledala pol sekunde nanj — prebledela je.

»Pardon!« je rekla zdaj Jelena, »priporočam se vam, gospodje!«

(Nadaljevanje sledi.)

Maier ali viničar, oženjen, ki ima več za delo sposobnih rodbinskih članov, popolnoma večš sadjarstva in živinoreje, se sprejme v stalno službo proti udeležbi na donosu ekonomije in živinoreje za posestvo, obstoječe iz ca. 30 oralov sadovnjakov, njiv in travnikov, opremljeno z živim in mrtvim inventarjem. — Nastop službe jeseni ali pozimi. Ponudbe s podrobnimi podatki je poslati na KOBAL SL., Ljubljana, Gledališka ul. 13. 2120

Fotografiram vse!
Portreti, brzoslike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoatelj. **Fotomayer**, Gosposka 39. 2046

Trgovino s kuhinjsko posodo
na Glavnem trgu prodam ali oddam v najem. Naslov v upravi lista. 2111

Obitelji, 4 osebe, moški in tri ženske, poljski delavci žele spreminiti gospodarja kje v okolišu Maribora. Naslov v upravi lista. 2128

KROJAŠKEGA VAJENCA
sprejem, **Franc Cverlin**, Maribor, Gosposka ulica 32. 2105

Veliko sobo in kuhinjo radi odpotovanja takoj oddam. **Strohmayerjeva** ulica 5. Zidanšek. 2118

Prodaj ali oddam v najem novo hišo z vrtom na Pobrežju. Naslov v upravi lista. 2122

Mlad uradnik išče opremljeno sobo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Mariboru pod »Uradnik«. 602

Sodartstvo Ivan Rath, Taborska ul. 8 prevzame vsa sodarska dela, nova kakor tudi popravila. Cene primerne. 2121

Motorno kolo »Triumph« 500 cm³ (9000.— Din), damsko motorno kolo (4000.— Din), dobro ohranjeno, prodam. Taborska 8. 2129

Gramofone
popravila najboljše in najceneje mehnična delavnica **Justin Gustinčič**, Tatlenbachova ulica 14. 602

E IX. 1800/30

7

Dražbeni oklic!

Dne 15. septembra 1930 ob 10. uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. mesto Maribor vl. št. 224.

Cenilna vrednost: Din 213.628.25

Vrednost pritikline: Din 2.000

Najmanjši ponudek: Din 150.000

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru, odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX

dne 8. julija 1930.

Spominjajte se CMD!

Vabilo na

vrtno veselico

katera se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta

v gostilni Tomše v Pekrah

Sodelujeta pevski društvi »Drava« iz Maribora in »Planinca« iz Pekar.

Juristi!

Sodne takse

broširano 32 Din, platno 44 Din, so pravkar izšle

pri Tiskovni zadrugi v Mariboru

Aleksandrova cesta šte. 13